

Na moj tekst – Prijevremeni izbori – stiglo je više komentara. Moram reći kako veći dio komentara ne vidi razloga za prijevremenim izborima. Međutim, dominantno mišljenje kako stabilna koalicija mora trajati četiri godine ne čini mi se odlučnim argumentom. Stalna na tom svijetu samo mijena jest kako bi rekao naš Petar Preradović.

Na političkoj sceni od parlamentarnih izbora dogodile su se značajne promjene. Politička scena još se nije smirila. Promjene se nastavljaju. Valja očekivati daljnje probleme kod oporbenih političkih parlamentarnih stranaka. Ovako slab SDP naprosto izaziva da se „izmjeri“ njegovo biračko tijelo. Podjela SDP-a kazuje kako je veći dio saborskih zastupnika izvan glavne političke „žile“ tog do jučer bitnog čimbenika političke scene. Što više, SDP se je prepustio Tomislavu Tomaševiću na način kako nije zabilježen u tridesetogodišnjoj političkoj povijesti. Ponašanje SDP-a najbolje govori kakvo je njegovo mentalno stanje. Podijeljen SDP će trebati daleko više od godine dana da se stabilizira. Postavlja se pitanje zašto bi premijer Plenković ostavio „na miru“ potencijalno opasnog političkog protivnika? Osim toga „razumijevanje“ predsjednika Milanovića glede nesnalaženja Tomaševića dodatno ugrožava temeljnu političku orijentaciju SDP-a. Tako bi se dio glasačkog tijela SDP-a koji je po svom svjetonazoru bliži centru mogao približiti HDZ-u.

Zato nije čudo da imamo izvanredne izbore u Čakovečkoj županiji koji bi trebali pokazati premijeru Plenkoviću kakav je položaj HDZ-a na političkoj sceni, posebno na sjeveru Hrvatske. Ne treba zaboraviti kako nije planirana pobjeda u Varaždinskoj županiji. HDZ je pobijedio. Čakovečka županija je posebno važna. Eventualna pobjeda HDZ-a na predstojećim izborima za župana donijela bi velik bonus premijeru Andreju Plenkoviću.

Zašto je tome tako?

Poznata je podjela hrvatske nacije na stočare i ratare. Uostalom i Adam Smith je u Bogatstvu naroda raspravljao o navedenoj podjeli kako bi prikazao rat kao gospodarsku granu. Stočari su naplaćivali zaštitu ratarima, koji su kada je cijena zaštite postala nepodnošljiva napuštali ognjište. (Nešto slično i danas svjedočimo prilikom odlaska cijelih obitelji iz Lijepa Naše.) Prvi su, grubo kazano, određeni dinaridskom organizacijom i pokretni su, a drugi je dio sjedilački koji se, grubo kazano, poistovjećuje s poljoprivrednim područjima. Â Čakovečka županije spada u red sjedilačkih područja. (Usput kazano bar dio postojećeg stanja na Balkanu moguće je obrazložiti podjelom na stočare i ratare.) Prema tome, pobjeda u Čakovečkoj županiji predstavljala bi veliko postignuće u procesu transformacije HDZ-a, koju je najavio u svojoj misiji premijer Plenković - od balkanske prema europskoj orijentaciji. Mislim općenito, kako promjene

u HDZ-u značajno mijenjaju socijalnu sliku Lijepe Naše.

Stanje koje također valja iskoristiti su političko strujanje u Istri. Kompromitacija Možemo i slom IDS-a valja iskoristiti, smatra dio članstva naklonjenog premijeru Plenkoviću. HDZ može bitno poboljšati svoj položaj u toj županiji. Politički inženjering kakav smo imali u Čakovcu može se ponoviti na cjelokupnom položaju Lijepe Naše. Konačno, grijesi u Čakovečkoj županiji su daleko manji od onih u drugim županijama da ne spominjem Zaprešić kao slučaj.

Na prethodnim izborima neprikosnoveni župan gospodin Komadina je morao ići u pripetavanje. Pobjedio je ali stanje u SDP-u predstavlja bar poticaj na razmišljanje.

Zadarska, Šibenska i Splitska županija zahtijevaju analizu i plan akcije kako bi se povratilo poljuljano povjerenje građana. Slabosti Domovinskog pokreta, Mosta i Suverenista dobro su polazište kako za potrebe analize tako i za plan akcije.

I na kraju ono što je najvažnije je novac koji se nalazi u HDZ-ovim rukama. Odnos centralne i lokalne vlasti valja identificirati kao presudno pitanje. Regionalna i lokalna vlast naprosto ovise o centralnoj vlasti kao što to pokazuje stanje u Zagrebu. Premijer Plenković je očekivao jači i odlučniji pristup gospodina Tomaševića. U Hrvatskom saboru mu je to izravno kazao kad je rekao – od vas sam očekivao daleko više. Konačno, realno stanje na političkoj sceni ocijenio je premijer Plenković nakon aktualnog sata kada je kazao da je oporba pokazala svu svoju beživotnost.

Prema tome, svi su instrumenti u rukama premijera Plenkovića. Ono što je najvažnije je dolazak silnog novca što nije zabilježeno u povijesti. Politici se plješće ako politika dijeli. Tu je premijer Plenković šarmer koji to radi vrlo programirano, pragmatično, i više je nego sigurno da će iskoristiti priliku kako bi ostvario svoju misiju dolazeći na čelo HDZ-a. .